

Pitkäaikaistyöttömien palvelut jääneet huomiotta sote- ja maakuntauudistuksessa

Valmisteilla olevassa sote- ja maakuntauudistusesityksissä pitkäaikaistyöttömien palvelut ovat jääneet huomiotta. Lausuntokierroksella olevassa kasvupalvelulakiluonnoksessa tämä asiakasryhmä on täysin unohdettu. Myöskään sote -ratkaisu ei vastaa pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistämiseen.

Pitkäaikaistyöttömien joukko tulee olemaan myös jatkossa suuri. Toimivia työmarkkinoita pitkäaikaistyöttömien tarpeisiin ei ole olemassa, eivätkä asiakkaan itseohjautuvuuteen ja aktiivisuuteen pohjautuvat palvelut tavoita tähän ryhmään kuuluvia. Myöskään markkinaehtoiset toimijat eivät näyttäisi olevan kiinnostuneita tästä ryhmästä, eritoten mikäli hankinnat ovat tulosperusteisia. Pelkona on, että maakuntamalli pirstaloi palvelutarjontaa entisestään eikä löyhä yhteistyövelvoite takaa riittäviä palveluja henkilökohtaista tukea ja palvelujen yhteensovittamista tarvitseville työttömille.

Kunnat pitävät työllisyyttä elinvoiman avaintekijänä. Kunnat ovat myös panostaneet työllisyyden edistämiseen sekä vahvoihin henkilöstöresursseihin että rahallisesti. Kuntaliiton arvion mukaan kuntien panostus erilaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin, tukiin ja avustuksiin oli vuonna 2015 noin 400 miljoonaa euroa. Lisäksi kunnat maksoivat 408 miljoonaa euroa työmarkkinatukimaksuja. Tämä panostus on jäänyt maakunta- ja sote -uudistuksen valmistelussa täysin huomiotta.

Vuosina 2015–2016 toteutetuissa kuntakokeiluissa todettiin palvelujen integraation tarve ja hyöty pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden auttamisessa. Myös tulevaisuudessa tarvitaan integroiva toimija, joka vastaa palvelujen koordinoinnista. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on esimerkki toimivasta integraattorimallista. TYPissä kunta, Kela ja TE -toimisto yhdessä arvioivat työttömän palvelutarpeet, suunnittelevat työllistymisen edistämiseksi tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisen edistämisestä ja seurannasta. Palvelu on henkilökohtaista, kohdennettua ja yksittäisen asiakkaan tarpeista lähtevää.

Kunnilla on oltava mahdollisuus ottaa kokonaisvastuu vaikeasti työllistyvistä monialaiseen lähestymistapaan perustuen. Hyvää ei kannata hajottaa, sillä hajottamisen myötä hukataan osaaminen ja resurssit ja pahimmassa tapauksessa myös osa näistä työttömänä olevista ihmisistä!

TYP-johtajat jättivät asiaa koskevan kannanoton Oikeus- ja työministeri Jari Lindströmille viime perjantaina 31.3.2017.

Lisätietoja asiasta:

TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄN MONIALAISEN YHTEISPALVELUN JOHTAJAT

Marita.Berlin, Helsinki
Reetta Tilvis, Espoo
Ulla Hautamäki, Vantaa
Mikko Viitanen, Itä-Uusimaa
Mikko Hytönen, Keski-Uusimaa
Tuija Rantala, Länsi-Uusimaa
Sari Ilovuori, Etelä-Pirkanmaa
Tiina Leppäniemi, Länsi-Pirkanmaa
Saila Hohtari, Rauman seutu
Antti Ronkainen, Etelä-Karjala
Tarleena Rantanen, Kanta-Häme

Sanna-Mari Vihtola, Pietarsaaren seutukunta
Pia Hedman, Varkauden seutu
Anna-Liisa Lämsä, Pohjois-Pohjanmaa
Maria Silver, Varsinais-Suomi
Mia Niemi-Aho, Kymenlaakso
Tuija Keihtä, Lappi
Jenni Ketonen, Satakunta
Pirjo Oksanen, Kuopion seutu
Tanja Paasonen, Päijät-Häme
Tommi Eskonen, Tampereen kaupunkiseutu
Anu Hotokka, Mikkelin seutu
Tuija Haatainen, Pieksämäen seutu
Anna Tolvanen, Savonlinnan seutu
Tuuli Sokka-Hukkanen, Iisalmen seutu
Satu-Sisko Eloranta, Pohjois-Karjala
Mervi Paananen, Pohjoinen Keski-Suomi
Harri Halttunen, Eteläinen Keski-Suomi
Päivi Krook, Etelä-Pohjanmaa
Anu Pippola, Keski-Pohjanmaa
Kirsi Jormanainen, Vaasan seutu ja Suupohja
Anne Huotari, Kainuu
Vuokko Hjelt, Ylä-Pirkanmaa